

VEČERNIK

POŠTNA PLAČANA V GOTOVINI

Leto XIV.
Štev. 170

TELEFON
POSLOVALNICA
TELEFON

UREDNIŠTVA: 25-67
UPRAVE: 25-67 in 28-67
CELJE: Prešernova 3, tel. 280
LJUBLJANA: 46-91

Maribor, torek 30. julija 1940

NAROCNINA NA MESEC
Prejemanje v uravi ali po pošti 14 din.
Dostavljen na dom 16 din. tujina 30 din.
POŠTNI ČEKOVNI RAČUN: 11.409

Cena
din 1.—

Berlin še čaka na zadnjo besedo

Po italijanskih in švicarskih vesteh pričakujejo v Berlinu, da bo Anglija uvidela brezizglednost nadaljevanja vojne in da bo Churchill v svojem današnjem poročilu pred poslansko zbornico zavzel pomirljivo stališče. V nasprotnem primeru bo napad izveden avgusta

LONDON, 30. julija. Reuter Danes bo na seji spodnje zbornice, kakor se splošno pričakuje, podal ministrski predsednik Winston Churchill podrobno poročilo o sedanjem mednarodnem položaju z ozirom na vojno in vse probleme, ki so z njo povezani. Za to poročilo vlada veliko zanimanje, ni pa še znano, ali bo razprava javna ali tajna.

BASEL, 30. julija. Ass. Press. Po poročilih iz Berlina tam še vedno pričakujejo, da bo Anglija pravočasno uvidela brezizglednost nadaljnjega vojskovanja in bo sprejela nemško roko, ki ji je bila nudena v zadnjem Hitlerjevem govoru pred državnim zborom. London mora uvideti, da nima nobenih izgledov, da bi mogel v spo-

padu, ki se bo pričel, ako bo vztrajal na dosedanjem stališču, vojno odločiti v svojo korist. Nemški napad je tako skrbno pripravljen in bo izveden tako energično, da bo Anglija kmalu morala uvideti svojo napako, ako se pravočasno ne spametuje.

RIM, 30. julija. ZPV. Dopisniki italijan-

skih listov poročajo iz Berlina, da bo današnji govor angleškega ministrskega predsednika Churchilla v spodnji zbornici odločilen za nadaljnji tek dogodkov. Ako bo tudi ta govor tak, da bo odbil pripravljenost za sklenitev miru, potem se bo napad na Anglijo prezobzorno pričel. V Berlinu zatrjujejo, da bi se pričel ta napad potem 15. avgusta. Ravnatelj lista »Il Telegrafo«, Ansaldo, je pa dejal v svojem govoru po radiu, da se je napad na Anglijo dejansko že davno pričel. Vsek dan je mogoče razbrati iz nemških vojnih poročil, kako se obroč okoli Anglije bolj in bolj ožja in kako orajajo nem-

ški letalski napadi Anglijo vedno bolj v njenih življenjskih središčih. To, kar dela sedaj nemško orožje, bodo laiki spoznali in doumeli šele tedaj, kadar bo Anglija ležala strta v prahu kakor njena bivša zaveznica Francija. Ta dan bo napočil.

NEW YORK, 30. julija. Reuter. Ameriški listi se čudijo, da napada na Anglijo tako dolgo ni. Po vremenoslovskih podatkih je vreme za napad ugodno le še sedem tednov, nato nastanejo jesenske megle in viharji, ki so ladjam in letalom v mirnih časih in ob svetilniški službi, ne varni.

Velika bitka nad Kanalom

Nemci poročajo o velikih uspehih njihovih podmornic, ki potaplajo stalno sovražne trgovske ladje — Angleži pa pravijo, da se je bila včeraj nad Rokavskim prelivom največja dosedanja letalska bitka — Tudi operacije v Afriki se nadaljujejo

NEMŠKO URADNO POROČILO

BERLIN, 30. julija. DNB. Nemško vrhovno vojni vodstvo je izdalo včeraj sledeče poročilo: V pomorski vojni proti Angliji se nadaljujejo uspehi naših podmornic. Neka podmornica je pod vodstvom kapitana Rollmanna potopila iz nekega konvoja pet velikih, oboroženih angleških trgovskih ladij s skupno težo 18.000 ton. Oboroženo spremstvo je bilo razgnano. Ista podmornica je pa potopila tudi še neko drugo oboroženo 6000-tonsko trgovsko ladjo. Neka druga podmornica je potopila za 18.750 ton trgovskih ladij iz oboroženega spremstva. Neki tretji podmornici se je pa posrečilo potopiti neko 6000 tonsko oboroženo trgovsko ladjo. Dne 28. t. m. je bilo nad Rokavskim prelivom več letalskih spopadov. Sestreljenih je bilo pri tem 6 sovražnih letal, mi pa smo izgubili eno. V noči na 29. t. m. so angleška letala vrgla na severno in zahodno Nemčijo le malo bomb, ki pa tudi niso povzročile škode. Zamo v Hamburgu je padla neka bomba v stanovanjski okraj. Večja škoda je bila tudi tu preprečena. Nad Holandijo je bilo sestreljenih četvero sovražnih letal, v severni Franciji in nad severno Nemčijo smo pa zbili tudi po eno, tako da so znašale sovražne izgube skupaj 11 letal. Mi smo izgubili 2.

ITALIJANSKA URADNO POROČILA

RIM, 30. julija. Stefani. Vojno vrhovno vodstvo je izdalo včeraj sledeče poročilo: Onstran meje Kirenajke so naše letalske skupine napadle sovražne oklepne celice s strojnimi in bombami in pri tem več oklepnih voz močno poškodovale. V boju v zraku sta bili sestreljeni dve letali tipa Bristol-Blenheim. Dve naša letala se nista vrnili.

MADRID, 30. jul. Stefani. Sinoči so italijanska letala ponovno napadla Gibraltar. Protiletalske baterije so takoj stopile v akcijo.

ANGLEŠKA URADNA POROČILA

LONDON, 30. julija. Reuter. Sinočni komunikacije letalskega ministrstva se glasi, da so letala RAF zadnjo noč uspešno bombardirala skladišča, petrolejske rafinerije in komunikacije v severni Nemčiji, posebno v Hamburgu, Bremenu, Holandiji, zlasti v Amsterdamu, Belgiji in severni Franciji. Poškodovanih je bilo pri teh poletih

tudi 17 letališč. Zlasti ono v Wardenu na Holandskem, kjer je bilo mnogo direktnih pogodb med letali na tleh. Ponovljen je bil zračni napad na bencinske tanke v Cherbourg, ki je trajal celo noč do ranega jutra. Zadnji avioni so javili popolni uspeh akcije. Lastne izgube znašajo 3 letala.

LONDON, 30. julija. Reuter. Davi je letalsko ministrstvo objavilo, da so tekom noči bila sovražna letala nad severovzhodno Anglijo. Škoda je bila povzročena le na zasebni lastnini. Ranjenih je bilo nekaj oseb. Zgodaj davi je bilo nad angleško obalo sestreljeno nemško bojno letalo.

LONDON, 30. julija. Reuter. Admirali-teta javlja izgubo enega izmed tenderjev, ki je naletel na mino. Pravtako tudi izgubo rušilca »Wren«, ki je bil zgrajen leta 1918. in je imel 1100 ton. Postal je žrtev zračnega napada. Drugi rušilec, ki je bil v bližini, je pri tej priliki sestrelil 3 nemška letala.

VELIKA BITKA NAD KANALOM

LONDON, 30. julija. Reuter. Včeraj je bilo nad Anglijo sestreljenih najmanj 20 nemških letal, od tega 17 v veliki zračni bitki nad Dovrom. Ta bitka je bila doslej največja in najgorčnejša zračna bitka nad Anglijo od začetka vojne sem. Nemški bombniki, 35 po številu, ki jih je spremljalo 50 zaščitnih letal, so skušali bombardirati pristanišče s strmoglavimi poleti, kar pa jim je preprečilo protiletalsko topništvo, predvsem pa angleško bojno letalstvo, ki je nastopilo v nenavadno močnem številu. Zračni spopad nad

Doverom je trajal komaj pol ure in že je padlo 17 sovražnih letal. Je to največja letalska zmaga doslej. Od začetka vojne je bilo torej nad Anglijo sestreljenih že 322 nemških letal, od 18. junija pa, odkar se vrste redno napadi, pa je bilo sestreljenih 248 nemških letal.

LETALA Z RDEČIM KRIŽEM

LONDON, 30. julija. Reuter. V nedeljo sta bili nad Anglijo sestreljeni 2 nemški letali, ki sta bili označeni z rdečim križem. Posadki sta bili ujeti. Angleška vlada je poslala nemški in italijanski svarilo, da tako označenim sovražnim letalom ne more priznati imunitete, ker ta letala letajo nad ozemljem, kjer so v teku vojne akcije. Na vsako bodočo zlorabo bo odgovorila na enak način.

ANGLEŠKE OPERACIJE V AFRIKI

KAHIRA, 30. julija. Reuter. Letala RAF so uspešno bombardirala italijanske motorizirane čete in kamelske oddelke pri Mojali. Pri izvidniškem poletu nad Libijo so naša letala naletela na močno formacijo sovražnih lovcev, ki pa so jo prelomili in odgnali. Na letališču Mile v Libiji sta bili uničeni 2 italijanski letali, 1 pa poškodovan. Pri izvidniškem poletu sta bili napadeni dve veleletali tipa Sunderland, ki sta napadalce odgnali in več letal sestrelili. Tako je bilo samo včeraj v Afriki sestreljenih osem italijanskih letal. Pri izvidniškem poletu nad Diredauo so se zlasti izkazali francoski avioni in njih francoske posadke. Neka britanska opazovalna patrulja, ki je predrla globoko v Libijo, je pretrpela precejšnje izgube.

Odmevi solnograških posvetov

BUKARESTA, 30. julija. Reuter. Včeraj je kralj Karol sprejel ministrskega predsednika v dolgo avdienco. Niti o tej avdienci niti o vsebini nedavnih razgovorov v Solnogradu in Rimu še vedno ni mogoče dobiti avtentičnih obvestil. Vendar se poročila dveh agencij in nekega poluradnega mesta iz Bukarešte skladajo v tem, da obstajata dve možnosti. Po prvi, naj bi bila Nemčija Romuniji, Bolgariji in Madžarski nasvetovala, naj vse spore rešijo z direktnimi pogajanj. Po drugi verziji pa, da je stavila Nemčija Romuniji glede

direktnega sporazumevanja s prizadetima državama rok do 15. septembra, nakar da bo v primeru brezuspešnosti direktnega sporazumevanja izrekl Nemčija svojo arbitražno odločitev, kakor svojčas glede Slovaške in Madžarske.

SOFIJA, 30. julija. DNB. Predsednik bolgarske vlade Filov je na povratku v Sofijo med drugim dejal, da so potekla posvetovanja z vodjem rajha v duhu prijateljstva in razumevanja. »Smo pod globokim vtisom mrealizma vodje rajha in njegovih pravičnih razumevanj. Zato smo pre-

pričani, da so bila pogajanja v Solnogradu največjega pomena za mir v Podonavju. Bolgarski narod pričakuje z zaupanjem nadaljnji razvoj dogodkov.«

Nov sovjetski protest v Bukarešti

BUKARESTA, 30. julija. Reuter. Takoj po britanski protestni noti romunski vladi, je ta prejela še novo pritožbo sovjetske vlade radi dejstva, da so romunske oblasti ob priliki umika iz Besarabije in Bukovine odpeljale ves železniški park z lokomotivami vred in tega doslej, vkljub nasprotni obljubi, niso vrnile.

Spremembe v slovaški vladi

BRATISLAVA, 30. julija. DNB. Prezident dr. Tiso je podpisal dekret, s katerim je poverjen z vodstvom poslov zunanjega ministrstva ministrski predsednik dr. Tuka, notranji minister je pa postal Šano Mach. Durčansky je kot zunanji minister odpadel.

BRATISLAVA, 30. julija. ZPV. Tu so se razširile vesti, da je dosednji slovaški zunanji minister Durčansky odstopil, ker se ni več strinjal z vlado in z novimi načrti glede bodočnosti Slovaške.

SOVJETSE ZAHTEVE TURČIJI?

RIM, 30. julija. »Il Popolo d'Italia« objavlja iz Carigrada poročilo, da spremenjajo tuji vojaški opazovalci, ki se mude v Turčiji, z veliko pozornostjo vesti, ki prihajajo tja o vedno večjem pošiljanju turških čet v smeri proti Kavkazu, zlasti v Erzerum. Na podlagi teh ukrepov menijo, da namerava Sovjetska zveza staviti Turčiji zahtevo, da ji dovoli nadzorovanje Bospora in Dardanel.

INDIJA ZAHTEVA POLOŽAJ DOMINIONA

PUNA, 30. julija. United Press. Resolucija indijskega kongresa v Delhiju, ki je bila sprejeta s 95 proti 46 glasovom izjavlja, da je Indija pripravljena podpirati Anglijo v sedanjih vojni samo pod pogojem, ako ji Anglija prizna položaj dominiona. Indijsko vprašanje je po tej resoluciji torej mogoče rešiti samo na ta način, da dobi Indija samostojnost.

ZELEZNISKI POŽAR NA ŠVEDSKEM

STOCKHOLM, 30. julija. DNB. Na postaji Riksgrenzen je nastal velik požar. Vnel se je tovorni vlak, poln slame. Rešili so le sedem vagonov, ostali vlak je skupaj z lokomotivo zgorel. Razen tega se je porušil dolg lesen tunel, ki je vezal Švedsko in Norveško. Prometno osebje se je lez veliko težavo rešilo. Škoda znaša milijon švedskih kron.

Razvoj odnošajev med Ameriko in Japonsko

LONDON, 30. julija. Reuter. V čim boljše razumevanje najnovejšega ameriškega ukrepa, s katerim je bil stavljen zvoz petroleja in železa (zlasti na Japonsko) pod nadzorstvo, je interesantno podčrtati glavna obeležja najnovejše zgozlovine med USA in Japonsko, posebno v zvezi s Kitajsko. Kakor znano, je vzbudil ta ukrep na Japonskem razdraženost, na Kitajskem pa veselje. Japonska je uvočila iz USA surovin, važnih za vojskovanje, za 60%, in za 20% iz Anglije.

Kakor znano, do l. 1853. USA niso kazale posebnega interesa za Daljni vzhod. Med ameriško državljansko vojno je ta interes popolnoma paspal. Šele ko so USA 1899. v vojni s Španijo dobile Filipine, je njihov interes za Daljni vzhod mahoma oživel. USA so začele investirati svoj kapital ne le na Filipinih, ampak tudi

na Kitajskem, ko se je posrečilo tam po 250 letih zaprtja Kitajske, napram zunanjemu svetu uveljaviti politiko »odprtih vrat«. Od tedaj izvira prijateljsko razpoloženje USA napram Kitajski. Za časa rusko-kitajske vojne 1904—05 so bile simpatije USA sicer na strani Japonske, toda z vdorom Japonske v Mandžurijo l. 1932. so te simpatije mahoma prenehale. Že tedaj je zunanji minister Stimson zahteval prepoved vsega izvoza na Japonsko.

Ta zahteva se je ponovila l. 1937, ko je Japonska vdrla tudi na Kitajsko, kjer je vojna vihra uničevala ameriško imovino. Šele zadnji ponizujoči sporazum med Anglijo in Japonsko glede prepovedi prometa skozi Birma na Kitajsko, je omogočil vplivu Stimsona, ki je sedaj vojni minister USA, da se je njegova daljna želja po prepovedi izvoza vojnega ma-

teriala na Japonsko končno uresničila.

Pa tudi v notranji politiki so USA že dolgo vodile Japonski neprijazno politiko. Že predsednik Wilson je preprečil rasno izenačenje. L. 1924. so USA izdale zakon o omejitvi pridobivanja državljanstva glede vseh doseljencev drugih ras. V najnovejšem času je potekla tudi doba starega japonsko-ameriškega trgovinskega dogovora. Nobenega znaka ni, da bi se ta dogovor obnovil. USA spremljajo z naraščajočim nezaupanjem politiko »novega reda« Japonske na Daljnem vzhodu ter japonsko prizadevanje po ustvaritvi bloka med Japonsko, Mandžurijo in Kitajsko. USA slej ko prej odklanjajo ta novi red, ker je v odkritem nasprotju z njihovo politiko »odprtih vrat«. Po vsem kaže, da vskladenje teh tako različnih interesov USA in Japonske ni več mogoče.

Ozadje aretacij Angležev v Tokiu

TOKIO, 30. julija. Ass. Press. Japonska vojaška policija je odkrila špijonsko družbo ter aretirala kakih 12 Angležev. Eden izmed aretirancev, glavni dopisnik angleške Reuterjeve agencije Cox, si je sam vzel življenje. Japonska policija trdi, da je to storil zaradi težkega obtežilnega materiala, ki je bil zbran proti njemu. Cox se je ob aretaciji iztrgal policijskim agentom iz rok in skočil s tretjega nadstropja tokijske vojaške policije, kjer je smrtonovarno ranjen obležal, nekaj ur pozneje pa umrl.

TOKIO, 30. julija. Reuter. Angleška vlada je zaradi aretacije 11 angleških državljanov vložila po svojem veleposlaniku v Tokiu oster protest. Dolgoletni dopisnik londonskih »Times« v Tokiu, Cox, je včeraj med zasliševanjem na tokijski policiji umrl pod čudnimi okoliščinami. Uradno japonsko poročilo navaja kot vzrok smrti samomor, druge vesti pa

pravijo, da so Coxa na policiji mučili, nakar je padel iz drugega nadstropja in se ubil.

TOKIO, 30. jul. Reuter. Iz Tokia je prišla vest, da so japonska oblastva vkljub včerajšnjemu angleškemu protestu danes aretirala še nadaljnja dva angleškega državljan.

LONDON, 30. jul. Reuter. Današnji londoski jutranjiki pišejo v aretacijah angleških državljanov na Japonskem zelo ostro. Zlasti jih razburja nepojasnjena smrt Coxa. »News Chronicle« poziva vlado, naj vztraja pri popolnem razčiščenju zadeve in naj zahteva reparacije. Zahteva tudi naj angleška vlada takoj odpre zopet pot preko Birme. »Daily Telegraph« pravi: »Promet preko Birme se mora nadaljevati!« »Daily Mail« zahteva represalije. Naj tudi Anglija aretirajo 11 japonskih državljanov v Angliji.

Nadaljnji sklepi v Havani

HAVANA, 30. jul. Ass. Press. Na sinočnjem sestanku ameriških zunanjih ministrov je prišlo do sporazuma o konvenciji ali celo pogodbi o kolektivnem panameriškem čuvanju evropskih posesti v Amerikah.

HAVANA, 30. jul. Reuter. Ustanovila se je v okviru panameriške konference po

sebna komisija, ki bo vodila akcijo v primeru, da bi gotove sile hotele izvesti prenos posesti evropskih držav v Ameriki. V komisiji so predstavniki Brazilije, Venezuele, Ekvadorja, Paname, USA, San Domingo in Paragvaja. Ta komisija bo v akciji dokler ne bo sestavljena posebna konvencija, ki jo mora sprejeti sklep čvoh tretjih ameriških držav.

Novi vojaški ukrepi v Ameriki

WASHINGTON, 30. jul. DNB. Roosevelt je predložil kongresu zahtevo, da se nacionalna garda in rezervni častniki pokličejo na vaje. V predlogu se navaja, naj bi to pooblastilo ostalo v veljavi do konca junija 1942. Osebe, ki bodo poklicane na vojaške vaje, bodo morale opraviti popolno vojaško službo. Vaje bodo trajale leto dni za obveznike vojske službe.

Senator Ciper je predlagal, naj bi se uveljavila prostovoljska vojaška služba za leto dni, šele potem pa obvezna vojaška služba, ker bi se v nasprotnem primeru USA prenašlo približevalo evropski vojni. Demokrati poslanci so stavili predlog za mobilizacijo privatnega kapitala od strani države.

Preprečen sestanek v Afriki

LONDON, 30. julija. Reuter. Po vesteh iz Francije je nameravala postaviti vlada v Vichyju pred sodišče tudi bivšega notranjega ministra Mandla. Obtožen je, da je bil v stiku z angleško vlado, ko se je mudil v Severni Afriki. V Londonu mislijo, da gre za to-le: Informacijski minister Duff Cooper je, ko je izvedel da je

več francoskih politikov v Severni Afriki, katere je tudi deloma osebno poznal, odletel tja z letalom v spremstvu lorda Gorta, da bi stopil z njimi v stik. Ko je pa priletel tja, so mu lokalna oblastva sestaneke prepovedala, nakar se je moral vrniti, ne da bi se bil sploh sešel z Mandlom in ostalimi politiki.

ANGLEŠKA VOJNA PRODUKCIJA

LONDON, 30. julija. Reuter. Minister za delo, Bevin, je včeraj izjavil da se dela v vojni industriji po 12 ur na dan skozi 7 dni na teden. Res se je produkcija letal v zadnjih 7 tednih podvojila, produkcija orožja in municije pa potrojila, toda stalno takega napora noben delavec ne more vzdržati. Zato bodo odslej sprejeti v delo tudi nestrokovno ali napolstrokovno izvežbani delavci, ki jih bodo v delo uvežbali, tako da bo na razpolago zadostni kader strokovnih delavcev, ki bodo na ta način tudi bolj razbremenjeni produkcija pa bo od tega le profitirala.

ZRTVE VROČINE V AMERIKI

NEW YORK, 30. jul. Ass. Press. Dočim vlada na vzhodni obali USA deževno vre-

me, je v srednjih državah strahovita vročina. V 36 državah je 281 ljudi umrlo od sončarice, 299 pa se jih je utopilo. V Washingtonu je bilo 92, Clevelandu 93, v Cincinnati pa celo 101 stopinja Fahrenheita, kar je najvišja vročina zadnjih 50 let.

IRSKA JETNIŠNICA NA LADJI

BERN, 30. jul. Ass. Press. »Evening Standard« poroča, da je severnoirska vlada določila neko 600 tonsko ladjico kot plavajočo jetnišnico za člane irske republikanske armade. Na ladji je okoli 200 jetnikov. Ladja je preurejena v jetnišnico in ima 300 celic. Ladja bo pristala šele ko bo konec vojne.

Agrarna reforma na Letonskem

RIGA, 30. jul. DNB. V zvezi z odločitvijo letonskega parlamenta o izvedbi nove agrarne reforme, je vlada izdala posebne zakone. Ustanovil se bo državni fond, ki bo upravljal državno ozemlje in ono sindikatov, dalje cerkvena posestva in kmečka zemljišča, ki niso večja od 30 ha. Dosedanji posestniki, ki imajo nad 30 ha zemlje, morajo odviske odstopiti državnemu fondu. Ostanek 30 ha zemlje s hišo in gospodarskimi poslopji ostane kmetom v poljubno izkoriščanje.

JUŽNOAFRIŠKE ČETE V KENIJI

NAIROBI, 30. julija. Reuter. Včeraj so prispele v Kenijo južnoafriške čete. Ob tej priliki jim je prečital guverner Kenije brzojavni pozdrav angleškega kralja.

ZASTOPNIKI BALTSKIH REPUBLIK V MOSKVI

MOSKVA, 30. jul. Tass. Državne delegacija vseh treh baltških republik, ki so zaprosile za sprejetje v konfederacijo Sovj. Unije, so na poti v Moskvo, kjer bodo predložile svoje prošnje vrhovnemu sovjetu, ki se sestane na zasedanje l. avgusta. Včeraj je dopotovala estonska državna delegacija, obstoječa iz 21 članov državne dume. Med njimi je tudi znani estonski pesnik Jakobsen.

SOVJETSKA UNIJA IN KITAJSKA

MOSKVA, 30. julija. Tass. Kitajska kulturna liga je s svojega zasedanja, katerega se je udeležilo 141 delegatov iz cele Kitajske, poslala sovjetski vladi izraze simpatij in izrazila prepričanje o še tesnejšem sodelovanju med Kitajsko in Sovjetsko unijo.

EKSPLOZIJA V GIBALTARJU

LA LINEA, Španija, 30. jul. Ass. Press. Tri osebe so bile ubite in 11 ranjenih v Gibraltarju, ko je nastala strahovita eksplozija bencinskega tanka ali pa smodnišnice.

ANGLEŠKI OBRAMBNI UKREPI

LONDON, 30. julija. Reuter. Konjeniške polke so včeraj opremili z novimi zelo hitrimi malimi oklopnimi avtomobili, ki brzine ne zmanjšajo niti na najtežjem terenu. Imenujejo jih »Ironsides« po slavni Cromwellovi jezdici. Enaka vozila bodo služila kot zveza med posameznimi vojaškimi edinicami. Od včeraj patrolirajo na vseh progah oboroženi železničarji. Vsak objekt je zastražen.

Vojni napor Kanade

OTTAWA, 30. julija. Reuter. Včeraj so odgovorni kanadski ministri v parlamentu objavili direktive vojnih naporov Kanade. Tako je vojni minister objavil, da bo s 1. oktobrom dalje stalno vsak mesec vpoklicanih po 30 tisoč mož na specialne 30dnevne orožne vaje. Dolej je bilo pod orožjem 133 tisoč mož. Od tega v Kanadi nad 100 tisoč, v Angliji pa 33 tisoč. Odslej v Anglijo ne bodo več poslana ojačenja, ker ima Velika Britanija sama dovolj vojaštva. Kanada je posledje razdeljena v vojaške komande, in sicer na Novem Fundlandu, na Islandu ter v Zahodni Indiji. Gradi se velika nova tovarna pušk,

Bolgarja se je priključila osi

BUDIMPESTA, 30. julija. ZPV. Tu so zatrjuje, da se je Bolgarija z obiskom njenih državljanov v Solnogradu in Berchtesgadu postavila popolnoma na stran držav osi. Bolgarija bo zaradi tega zavzemala v bodoče poseben položaj, enak položaju Madžarske in Španije. — Glede vrnitve Dobrudže Bolgariji s strani Rumunije, je v načelu že vse urejeno. Tudi nova mejna črta je že določena. Nova meja bo potekala tam, kjer je pred drugo balkansko vojno.

LETONSKI DIPLOMATI PRIDEJO PRED SODIŠČE

RIGA, 30. julija. DNB. Na osnovi odločitve letonske vlade so poklicani s svojih mest letonski poslaniki v Londonu in USA. Proti njim bo izveden sodni postopek zaradi kršitve discipline in sabotaže.

NOVA KOMISIJA V ANGLIJI

LONDON, 30. julija. Reuter. Včeraj je bila pri vojnem ministrstvu osnovana nova 7 članska komisija, ki ji načeluje sam vojni minister. Trije člani so vojaki, trije pa predstavniki industrije in trgovine. In sicer so imenovani od poslovnih ljudi: predsednik Cunard line, predsednik iraške petrolejske družbe ter en finančni ekspert. Deviza te komisije je: držati opremo vojske na višini moderne tehnike.

ANGLEŠKA NAROČILA V AMERIKI

LONDON, 30. julija. Reuter. Britanska vlada je oddala v USA nova naročila za letala. Tako je naročila pri tvornici Boeing 300 bombnikov tipa Douglas. Nadalje je naročila pri tvornici strmoglavce z brzino 500 milj na uro. Vsako teh letalo bo oboroženih s 6 topovi. Prvo letalo je že pripravljeno za vkrcanje.

CHAMBERLAIN JE OBOLEL

LONDON, 30. julija. Reuter. Ministrski podpredsednik Neville Chamberlain je moral v sanatorij radi operacije. Ostati bo moral v postelji več tednov. Chamberlain ima 71 let.

RUSKO ŠOLSTVO

MOSKVA, 30. julija. Tass. Sovjetski tisk posveča ob bližanju novega šolskega leta pozornost vprašanju sovjetskega šolstva. Letos bo v Sovj. uniji 38.000.000 šolobveznih otrok, to je 30.000.000 več, kakor l. 1913. v carski Rusiji. Posebna skrb bo posvečena šolstvu v novoosvobojenih pokrajinah na zapadu.

PO ODPSTOPU AVENOLA

MILAN, 30. jul. »Corriere della sera« komentira odstop tajnika Zveze narodov Avenola in pravi, da pomeni ta korak končno smrt te organizacije.

TUJE TRGOVINSKE DELEGACIJE V MOSKVI

MOSKVA, 30. julija. Reuter. Včeraj je prispele v Moskvo petčlanska trgovinska delegacija iz Irana. Odpotovala pa je afganistanska trgovinska delegacija, ki ji prišla na podpis sovjetsko-afganistanski trgovinske pogodbe. Za konec tedna pričakujejo madžarsko trgovinsko delegacijo.

O DOGODKIH V GIBALTARJU

RIM, 30. jul. DNB. Neki begunec iz Gibraltarja javlja, agenciji Stefani, da si ob italijanskem napadu na Gibraltar padlo mnoge bombe v zaliv, kjer so zasidrane angleške vojne ladje. Angleška vojna mornarica je takoj za tem izplula iz luka na odprti Atlantik. Vrhovni poveljnik mesta je izdal ukaz, naj prebivalstvo ostane v bodoče bolj hladnokrvno.

Vremenska napoved: Spremenljivo oblačno in nekoliko vetrovno vreme. — Včeraj je bila najvišja temperatura 20,8 danes najnižja 7,8, opoldne 20,5.

Novice

Novi most čez Muro dograjen

Končana so dela na modernem železobetonskem mostu čez Muro pri Petanjcih. Prekmurje je končno zvezano z ostalo Slovenijo s prometnim zahtevam odgovarjajočim mostom in ne več samo z zastarelimi brodovi in lesenim veržej-skim mostom, ki je primeren le za vozila in tovore do 5 ton. Za hitro in zanesljivo zvezo med Mariborom in Mursko Soboto je z novim mostom odstranjena najhujša ovira, saj je bil brod pozimi in ob poplavih neuporaben. Da je bil zgrajen most ravno pri Petanjcih je razumljivo, saj je to najkrajša črta Maribor - Sobota in je bil tu že doslej najprometnejši prehod čez Muro. Odpade tudi tranzitna pot preko nemške Radgone s čimer je našemu gospodarstvu prihranjenih letno 70.000 din.

Stroški za novi most znašajo 6 in pol milijona din. Načrte je izdelal višji tehnični pristav banske uprave ing. L. Vihner. Ker nezadostna regulacija ne more preprečiti poplav, je v poplavnem območju zgrajenih še 5 indulacijskih mostov, ki imajo skupno razpetino 130 m, dočim je glavni most dolg 100 m. Za izhodišče pri določevanju višine mostov in nasipov je vzeta višina vode pri poplavi 1. 1938. Nasipi so visoki povprečno 3.50 m. Celotna stavba nasipov in mostov meri v dolžino 1230 m. Z deli so začeli 1. sept. 1938. Premagati je bilo treba precej težav. Ozemlje ob Muri je naplavina. Na vrhu je sipka mivka v plasti 1½ do 2 m,

pod njo gramoz v plasti 2—3 m pod zemljo, pod njim dobro uležana laporasta glina, zato so tla za mostove nesigurna. Vsi bazeni pod indulacijskimi mostovi so betonirani, da varujejo temelje pred izpodkopavanjem vode. Most je grajen na območju slatinskih vrelec. Pri delu so večkrat naleteli na vrelece. Tak vrellec ogljikove kisline in plina so našli tudi pri vrtanju na dnu Mure. Vrelec so bili zapreka delu in tudi delovanju črpalk. Jame za temelje so radi nesigurnosti tal obložili s posebnimi železnimi stenami Kruppovega sistema in so bile 8 m globoke. Nato so črpali vodo in polagali temelje. Vodili so tudi stalno nadzorstvo nad slatinskimi vrelec v Petanjcih in Slatini Radenci, da vsled črpanj ne bi škodovali tem slatinskim obratom. Dno temeljev glavnega mostu je 4 in pol metre pod dnom Mure. Radi pomladanskih poplav so morali izkoristiti zimo in so delali podnevi in ponoči. Delali so tudi pri hudem mrazu do 24° C! Ker ni bilo v bližini električnega toka na razpolago, je bila instalirana posebna električna centrala, ki je gnala skoraj vse strojne naprave, le deloma so bile na pogon s strojno naffo.

Težave je povzročilo pomanjkanje primernega kamna v bližini. Klesanci stebrov iz dacita so bili dovažani iz Vuzenice na Pohorju. Ostali kamen za gradbo je bil dovažan iz Sofine v Prekm., Cmu-

reka in boljši iz Lepoglave. Cestišče na mostu je pokrito z granitnimi kockami, nova cesta preko nasipov pa z asfaltom. Širina mostov znaša 6.5 m.

Dela je izlicitala l. 1938. tvrdka »Slovenska gradbena in industrijska d. d. v Ljubljani« ter jih tudi v redu izvedla kljub motnjam, ki jih je povzročal nejasen mednarodni položaj. Gradbena dela je nadzoroval inž. L. Vihner, za podjetje so vodili delo inž. Pirkmajer, predsednik, inž. Šumer, ravnatelj podjetja, terenska dela pa inž. Skaberne. Ob maksimalnem obratu je delalo 250 delavcev, ki so morali pogosto vztrajati tudi na težkem mrazu. Po stari pogodbi so znašale minimalne mezde 3.25 din. — Prav v zadnjem času so se izboljšale mezde tudi tu kot po celi Sloveniji in so znašale po kolektivni pogodbi od 4. julija t. l. minimalne mezde 4 din na uro.

Novi most je odstranil težke ovire, katere so predstavljali za promet med Mariborom in Prekmurjem: brod in vsako leto preplavljene ceste ob Muri. Zato ga pozdravljamo kot važen uspeh stremeljen, ki naj bi odstranila tudi zadnje motnje ovirajoče enoten in enakomeren razvoj vsega slovenskega gospodarstva. — Želimo samo, da se to delo še izpopolni z dograditvijo prometnih prilikam odgovarjajoče avtomobilske ceste med Mariborom in Mursko Soboto. —rč.

PRESKRBA S PREMOGOM IN DRUGIM KURIVOM

Oblasti v državi so že opozorile industrijska in trgovska podjetja ter tudi prebivalstvo, da se je treba preskrbeti s premogom že poleti, ko je železnica najmanj obremenjena s prevozom drugih dobav in sedaj tudi sama potrebuje najmanj premoga. Enako je seveda tudi z drugim kurivom, ki ga nam je pa sedaj po znosnih cenah zagotovila uredba o maksimiranju cen drv. Navzlic temu bo pa seveda vsak skrben podjetnik in gospodar, prav tako pa tudi vsaka skrbna gospodinja gledala na to, da bo s kurivom podjetje ali hiša preskrbljena še pred zimo.

o Iz železniške službe. Pri ravnateljstvu drž. železnice v Ljubljani je napredoval za svetnika v 5. skup. inž. Janez Golob.

„Varovati moramo, kar je našega v Evropi“

Patriarh Gavrilo je imel v Gučevem pred spomenikom padlim srbskim vojakom govor, v katerem je med drugim dejal:

»V današnji dobi, ko se nahaja svet v vrtnicu, se mnogo govori o pogodbah, o izpremeh in revindikacijah. Če pogledamo stvarnosti v oči, lahko vsak spozna, da nam naših vrednot niso dali ne Versailles, ne Saint Germain in ne Neuilly, niti jih nismo dobili za zeleno mizo, ampak so vzklile iz poldruga milijona življenj naših najboljših sinov, ki so te vrednote zacementirali s svojo krvjo. Zato pa ne smemo pozabiti svoje dolžnosti kot Srbi in kot Jugoslavlani ter kot kristjani in državljani, ampak se moramo strniti okoli svojega mladega kralja, da obvarujemo, kar je našega v Evropi, ki se valja v krvi.«

POLITIČNA ŽIVAHNOST NA BLEDU

Zadnje dni se je pripeljal na Bled precej političnih osebnosti, deloma na dopust, deloma pa so imele več političnih konferenc. Na Bledu se že par dni mudi predsednik vlade Dragiša Cvetković. Včeraj je prispele na Bled tudi finančni minister dr. Šutej, danes pa podpreds. vlade dr. Maček. Predsednik vlade je med drugim včeraj obiskal na Pokljuki dr. Korošca. Za danes pa je napovedanih več sestankov.

Danes popoldne se bo pripeljal finančni minister v Ljubljano, kjer bo imel večer govor v ljubljanskem radiu, v katerem bo podal izjavo o dvajsetih letih.

PRISILNO POSOJLO IN PREPOVED KARTELOV

»Jugoslavenski radnik«, glasilo Jugoslovanskega proletariata, ki mu kot znano načeluje predsednik vlade Cvetković, se v zadnji številki zavzema za nekatere reforme. Med drugim zahteva, da se razpiše prisilno javno posojilo, ki bi se uporabilo za javna dela. Poleg tega pa še zahteva, naj se prepovedo vsi karteli ter kaznujejo vsi oni, ki skrivajo in kopičijo blago ter sabotirajo proizvodnjo.

Zunanji minister dr. Cincar Marković je okrevljal po daljši bolezni ter prevzel svoje posle.

Nj. Vis. knežinja Olga je včeraj obiskala počitniško kolonijo, ki jo je za revne otroke organizirala občina Kamnik v Zg. Tuhinju.

Kmečka demokracija

V beograjski »Politiki« je objavil univ. prof. dr. Tasić daljši članek o vprašanju kmečke demokracije, v katerem piše med drugim:

Z ozirom na naš družabni sestav in dejanske politične razmere se pojavlja vprašanje »kmečke demokracije«. To vprašanje ima svojo posebno problematiko. V kmečkem narodu, kakršen je naš, bi se politični sistem približal enostrankarskemu in razrednemu sistemu, če bi se kmetstvo krevalo in popolno organiziralo kot je to na Hrvaškem in kot je bilo v Bolgariji v dobi Stamboljskega. Po svojih ciljih bi mogel imeti tak sistem silno organizacijsko, močno izvršno oblast ter močno vlado, ki bi slonela na zaupanju naroda. V polni meri pa bi se mogel tudi poslužiti posebnih skupin kot so zadrage, sindikati itd. v zvezi z izvestno socializacijo in načrtnim gospodarstvom. Po vsem tem bi to bil poseben sistem; med kmečansko demokracijo, korporativizmom, in, če hočete, sovjetizmom — kmečki in naša posebnost.«

Poštne položnice so danes listu priložene. Cenj. naročnike prosimo, naj čimprej nakažejo naročnino, da jim ne ugasne pravica za zavarovalnino na 10.000.— din.

UPRAVA.

Celje

c Umrl je v Novi cerkvi pri Celju pos. sin Alojz Tratnik. Pred kratkim se je kopal v potoku Dobrnici. Ko je skočil v vodo, je priletel na skalo in dobil po glavi in hrbtu težke poškodbe, katerim je sedaj podlegel.

c Novi grobovi. V javni bolnišnici sta umrli 9 letni sin lesnega trgovca Josip Jazbec iz Planinske vasi pri Sevnici in 69 letni dninar Josip Stante iz Nove vasi pri Celju.

c Razne nesreče. 13 letnega Milana Jezernika iz Laškega je povozil neki kolesar in mu zlomil nogo v gležnju. — Na 50 letnega posestnika Voga Ferdinanda iz Vodice pri Kalobju, se je zvrnil voz sena. Dobil je hude notranje poškodbe. — 6 letna hčerka posestnika Ana Musel iz Zabukovja se je z vrelo juho poparila po obrazu in rokah. — 72 letno posestnico Franciško Razgoršek iz Šmartne v Rožni dolini je podrl neki kolesar. Dobila je poškodbe po obrazu.

c Uradni dan Zbornice za TOI v Ljubljani za Celje in celjsko okolico bo v torek, 6. avgusta, od 8.—12. predpoldne v posvetovalnici Zdrženja trgovcev za mesto Celje, Razlagova ul. 8, pridišče, levo.

c Zrebanje loterije LKB v Celju bo nepreklicno 8. septembra t. l. Del dobitkov je razstavljenih v izložbi veletrgovine R. Stermečki, avto kot glavni dobiček pa pred pisarno LKB, Dečkov trg 6. Pohitite z nakupom srečk. Naročila po pošti naslovite na loterijski odbor Legije koroških borcev, Celje, Dečkov trg 6.

c V nedeljo v Svetini! V nedeljo, 4. avgusta, bo v prijazni gorski vasi Svetini nad Celjem prošenje. Pot na Svetino je najkrajša in najlepša skozi Hudičev graben, kjer so klini in druge naprave sedaj v najlepšem redu, tako da je prehod lahek in nenevaren.

c Letošnji tujski promet v naših zdraviliščih in letoviščih doslej ni bil kakor druga leta. Sedaj pa so se napolnila zdravilišča in letovišča z gosti. Polna je Rogaska Slatina, Dobrna, Laško, Rimske Toplice. Pa tudi v letoviščih v Logarski dolini in drugod je sedaj obisk tujcev zadovoljiv. Nekaj tujcev se vidi tudi v Celju. Da obisk doslej ni bil velik, je bilo gotovo krivo trajno slabo vreme in pa svetlovi dogodki. Železi je sedaj dolgega lepšega vremena, da se zamujeno vsaj nekoliko nadoknadi.

c Nesreča. 62 letnega vojnega invalida Franca Sneidergerja, brez stalnega bivališča, pristojnega na Bizelsko, je na Grobelnem povozil s kolesom neki možič. Sneiderger je pri padcu dobil hude poškodbe po roki. Oddali so ga v celjsko bolnišnico.

c Napad. 20 letni delavec Ivan Keblić s Frankolovega se je peljal s kolesom iz Celja domov. V Ivenci pri Vojniku sta ga napadla z ročicami dva fanta in ga težko poškodovala z udarci po glavi.

c Porcijunkula se bo obhajala v četrtek popoldne in v petek pri kapucinih v Celju. c Ostanek še neredovirane postajnega poslopja v Celju so pričeli popravljati.

Več žita, manj alkoholnih pijač

Takoj začetkom letošnje pomladi so kazale nekateri kmetijske kulture, kot n. pr. žito, manj ugodno in to zaradi posledic hude zime, ki je uničila velik del teh posevkov, ponekod nad 50 odst. Posledice, ki so bile vidne že spomladi, so se povsem uresničile ob žetvi in mlačvi ječmena in rži. Po nekaterih krajih je pridelek omenjenih kultur tako slab, da ga ne bodo imeli niti za seme, da o potrebnih prehrani niti ni govora. Poleg hude zime je te posledice povečala po nekaterih krajih še toča, ki je uničila še zadnje upanje. Najbolje kaže pšenica, ki je letos prav obilno obrodira. Pridelek sena je bil letos zadovoljiv in si bo lahko naša živinoreja po hudi krizi v pretekli zimi opomogla. Tudi otava se ugodno razvija, kar omogoča zadnje pogosto deževje. Sadna letina bo letos srednja.

Ptuj

p Colne je odneslo. V Budini pri Ptuju regulirajo Dravo, kjer uporabljajo večje colne. Ko je Drava v noči visoko narasla, so podivjani valovi odnesli več colnov.

p Smrtina kosa. Lepo število duhovščine je včeraj poleg ostalega občinstva spremljalo na poslednji poti 82 letnega zlatomašnika Cinglaka Jakoba iz Ptuja. Njegovemu spominu se je oddolžilo več govornikov.

p Žrtve materinstva. V Spuhlji pri Ptuju je postala žrtev materinstva 31 letna žena delavca. Zapušča 5 nepreskrbljenih otrok.

p Udarec s koplom. Irguliča Jakoba, 31 letnega vojaka v Turnišču pri Ptuju je konj smrtonosno brenil v trebuh. Oddali so ga v ptujsko bolnišnico.

p Kolesarska kronika. Mizarju Šircu Albertu je bilo ukradeno kolo in isti dan vrnjeno. Mizarju Horvatu Stefanu je pa bilo isti dan dvakrat ukradeno kolo in dvakrat najdeno. Tretje kolo pa je bilo ukradeno Hreniču Francu, pekovskiemu pomočniku v Budini. Tov. štev. je 181957 in evid. štev. 177073-30.

Ljubljana

a Mestna zastavljavnica spet redno in normalno sprejema vse vrste blaga, zlatino in srebrnino v zastavo in sicer od 7.30 do 13. ure.

a O perutnini na ljubljanskem trgu so splošne pritožbe, da je predraga, in naj bi zato mestno tržno nadzorstvo dvakrat na teden s sodelovanjem zastopnic gospodinj in prodajalk določalo cene živi perutnine po kvaliteti. K tej želji pa objavlja mestno poglavarstvo, da je neizvedljiva, ker spada perutnina med kmetijske pridelke, ki njih cene niso maksimirane in zato ne spadajo pod določila protidraginske uredbe.

OLAJŠAVA PRI PLAČILU PRVEGA OBROKA ZEMLJARINE

Vladna uredba o plačilu prvega obroka zemljarine za leto 1940 določa, da ne glede na predpise točke 4. čl. 148 zakona o neposrednih davkih zapade prvi obrok zemljarine za l. 1940 v plačilo šele 1. oktobra 1940, dočim je bilo po dosedanjih predpisih treba plačati obrok do 1. avgusta.

SMRTNA NESREČA V ZAGORJU

Na zagorski postaji je smrtno ponesrečil kmetičar Juro Jerič. Ko je pred odhodom jutranjega vlaka prestavljal kretnice, mu je na mokrih tleh spodrsnilo, da je z nogami prišel pod kolesje vlaka. Izgubil je obe nogi ter je kljub takojšnji zdravniški pomoči izkrevavel. Nesrečni železničar je zapustil 5 otrok v starosti 12 do 22 let.

ZOPET DRZEN VLOM V LJUBLJANI

Ljubljanska kriminalna kronika beleži zopet drzen vlom. Neznani vlomilci so vdrli v stanovanje zdravnika dr. Alberta Trtnika na Aleksandrovi cesti, ko je bil z družino na izprehodu. Zmanjkalo je zlatnine v vrednosti 52.750 din. Takoj obveščena policija za enkrat še ni mogla najti nikakih sledov, kar dokazuje, da je bil na delu strokovnjak, ki je vlamjal v rokavice.

n Natečaj za sprejem 40 slušateljev v prvi letnik višje pedagoške šole v Beogradu je objavljen v Službenih novinah. Iz dravske banovine bo sprejeto 15 slušateljev. Prošnje je treba vložiti na rektoratu do 26. avgusta.

MARTIN KOJC

avtor »Učbenika življenja« nekoliko dni v Mariboru. — Sprejema dnevno v hotelu »MARIBORSKI DVOR« od 16.—18. in po dogovoru. Koječev novi način življenja nudi vsakomur uspehe, zdravje, srečo, duševni mir in zadovoljstvo. — Informacije brezplačno.

Maribor

Naše ceste v zelo slabem stanju

Zdaj, ob pogostnem deževju in zlasti po njem, imajo nekatere naše ceste, n. pr. Koroščevo ulica na zgornjem koncu, strašno zunanost. Sredi ceste mlakuže, ob strani pa na debelo blata, tako da avtomobili pešča naravnost prebarvajo. Toda, ni tako samo v mestu, še strašneje izgledajo ceste onkraj Drave, n. pr. od Magdalenskega parka do tovarn in Stritarjeve ulice. Po dežju sicer mlake izginejo, otane pa posušeno blato, strah

kolesarjev. Potem pokrije cesto počasi grmada prahu, dokler je nebo spet ne prežene.

Zalostno pri tem je, da se za ceste na periferiji malo ali pa sploh nič ne menijo, cestarjev ni, da bi s peskom zaspili luže in tako so ondotni prebivalci kar prepuščeni sameinu sebi. Vsak občan ima pravico, peljati se po tako dobrih cestah kot so v mestu. Zato bi naj mestna občina razposlala istočasno na več strani delavce, ki bi ceste takoj po-

pravili, kajti ob prihodnjem deževju bo njeno stanje v primeru, da se zasilje, boljše!

Pa tudi ob suhem vremenu so nekatere ceste po globokih vdolbinah strašne, tako za avtomobile kot za kolesarje. Takšna cesta je n. pr. Tržaška cesta, ki bi jo morali popraviti, že zlasti zato, ker je zelo prometna. Ob straneh je na zgornjem koncu dovolj kupov kamenja.

—kv.

V taboru mariborskih skavtov

V jutranjem soncu se bleščijo šotori mariborskih skavtov, ki taborijo pri Sv. Pavlu pri Preboldu v Savinjski dolini. Pred ti-pi, po indijansko okrašen velik šotor, stopi trobentač ter z napetimi lici zatrobi budnico. Marsikomu je ta jutranja pesem neprijetna, toda neusmiljeni stražar in hladna voda ga kmalu spravi iz šotora. Brat Dušan z muko zbere vse te zaspance k jutranji gimnastiki: dihalne vaje, poskoki in gozdni tek osvežijo štirideset mladih skavtov. V svežih savinjskih valovih si nato umijejo včerajšjo umazanijo in eventuale znoj, dobljen pri gimnastiki. Medtem ko dežurni vod pripravlja zajtrk, se z vso vnemo lotijo pospravljanja šotorov. Ob pol 9. se vsi taborniki zberejo pred devetnajstimi šotori; s skavtskim pozdravom spremilajo dvigajočo se zastavo, ki bo vihrala

na jamboru do večera. Potem pa se vežbajo v skavtskih spretnostih. Sledi težko pričakovano kosilo, nato se tabor pogrezne v tišino; iz grmovja se tu pa tam sliši smrčanje in škripanje peres, ki so v službi obveščanja mamic in atekov. Rog jih zdrami h kopanju, kjer se pa tako zmučijo, da jih južina komaj potolaži. — Dokler se kuha v velikem kotlu večerja, se zabavajo. Ob 20. uredijo v zboru dnevno bilanco uspehov in neuspehov, svečano spustijo zastavo in se pripravijo za taborni ogenj. — Ko pokrije mrak gozd in jaso, zaplameni med šotori ogenj, simbol bratstva. Ob njem pa se rišejo sključene sence tabornikov pozno v noč. — Zopet stopi trobentač pred ti-pi, zatrobi molitev in tabor utihne. Le trdi koraki straže, neme priče odigranega življenja, še enakomerno odmevajo...

22 pesmi za moški, mešani in ženski zbor

V založbi Ipavčeve župe v Mariboru je izšla te dni pod tem naslovom prepotrebna zbirka za naše pevske zборе. Zbirka vsebuje 11 skladb za moški zbor, 8 za mešani in 3 za ženski zbor. Namejena je širšim pevskim krogom, vendar je po vsebini zelo različna in bo enako služila tudi društvom z večjimi ambicijami. Skladbe so v glavnem lahko izvedljive in hvaležne, tudi one, ki na prvi pogled predstavljajo trši oreh. Večina skladb je na umetna besedila, osem pa je narodnih. Zbirko so uredili priznani glasbeniki Hinko Družovčič, Janko Gašparič, Vasilij Mirk in Milan Pertot. Med skla-

datelji, ki so prispevali za to zbirko, srečamo mnogo dobrih znancev, kakor n. pr. neumornega Rista Savina, Karla Pahorja, Cirila Preglja, a tudi nekaj novih, ki jih s to zbirko Ipavčeva župa kot prva predstavlja pevski javnosti: Ubalda Vrabca, Franja Delaka in Rajka Vrečerja. V zbirki je tudi nekaj skladb iz glasbene zapuščine pokojnih skladateljev Oskarja Deva in Antona Schwaba. Interesenti, zlasti pevska društva, naj naročijo to zbirko naravnost pri Ipavčevi pevski župi v Mariboru in naj tako podprejo njeno pošteno in nesebično delo v teh tmurnih časih.

Cenj. naročnike, ki prejema »Večernik« v upravi, prosimo, da poravnajo naročnino pred 1. avgustom.

UPRAVA.

Kakšna bo nova gimnazija?

Ze teden dni so na delu pridne delavske roke, ki kopljejo v magdalenskem predmestju temelje za novo poslopje mariborske realne gimnazije. Sedaj je zaposlenih okoli 30 delavcev, kasneje pa bodo zaposlili nad 100 delavcev. Načrte za novo gimnazijsko poslopje je napravila banska uprava, ki ima tudi gradbeno vodstvo. Poslopje bo dvonadstropno in bo mejilo na štiri ulice. Dolžina poslopja bo 50 m, širina 40 m, višina pa 15 m. Nova gimnazija se gradi v skletnem sistemu iz železobetona. Za stavbo bodo porabili 20 vagonov betonskega železa z Jesenic, 90 vagonov cementa, 6000 kub. metrov gramoza in okoli pol milijona kosov opeke. Stavba bo letos v surovem stanju dograjena, drugo leto pa bo izročena prometu. Gradbeni dela so poverjena ljubljanski tvrdki Just Gabričič.

m Poroka. Danes sta se poročila v mariborski frančiškanski cerkvi g. dr. Janez Schrott, šefzdravnik Trg. bol. blag. v Ljubljani, in gđe. Nada Rakuša, hčerka profesorja tukajšnje trg. akademije R. Rakuše.

m Veliko cerkveno slavlje pri Sv. Magdaleni. K našemu včerajšnjemu poročilu o novi maši g. Franceta Fekonje smo dobili pojasnilo, da vest o povabilu 400 gostov nikakor ni resnična, ker gre za dosti manjše število.

m Očtovo kislino je pil v samomorilnem namenu v Cankarjevi ulici na Pobrežju 37 letni tkalec Josip P. Prepeljali so ga v bolnišnico. Vzrok poskušene samomore ni znan.

m V Počitniški dom kraljice Marije na Pohorju odide druga skupina otrok 2. avgusta. Prva skupina se je vrnila danes dopoldne.

Kako pridem k slavnosti na Pohorje

Da bo kolikor mogoče ustrezno občinstvu, ki se želi udeležiti slavnostne otvoritve in blagoslovi ceste Reka—Sv. Arha v nedeljo, 4. avgusta, bodo avtobusi Mestnih podjetij Maribor vozili izven običajnih rednih voženj po razpoložljivih avtobusih še posebej, kakor sledi:

V soboto, 3. avgusta bodo odpeljali avtobusi ob 18. zvečer z Glavnega trga do Sv. Arha na Poh., če bo dovolj polnikov za te vožnje.

V nedeljo, 4. avgusta, pa bodo vozili avtobusi z Glavnega trga do Sv. Arha vsake pol ure, in sicer prvi avtobus ob 5. jutraj, zadnji pa ob 8. tako, da bodo lahko vsi še pravočasno prispeli k slavnosti. — V nedeljo popoldne bodo avtobusi vozili od Sv. Arha v Maribor ob 15. En avtobus bo vozil od Sv. Arha v nedeljo ob 11. dopoldne.

Vozna cena za vse avtobuse, ki vozijo izven voznega reda kot posebne vožnje, ostane ista, kakor za običajne redne vožnje, ne veljajo pa popusti. — Vsa nalaganja navodila se dobijo v pisarni Osrednje avtobusne postaje na Glavnem trgu v Mariboru, telefon 22-75.

m Nečak zapeljal ženo svojega strica. V mariborsko bolnišnico so pripeljali mlajšega moškega K. s Pobrežja, ki ga je dobil stric v objemu svoje žene. Stric je potegnil nož in dvakrat zabodel nečaka.

m Tatvina kur in zajcev. Gospa Loosova iz Copove ulice 12 je prijavila, da je ponoči nekdo ukradel iz njenega kurnika 4 kokoši in 4 zajce.

m Ukradeno kolo. Tovarniškiemu kurjaču Petru Sušniku je neznanec iz drvarnice v Smetanovi ulici 34 ukradel kolo »Propeller« z evid. štev. 23685.

* Od 1. avgusta dnevno kabaretne predstave v Veliki kavarni.

Kino

* Grajski kino. Do vključno torka »Peseem zlatega zapada«. Edi Nelson, Jannet Mc. Donald. — V sredo »Marija Hona«.

* Kino Union. Do vključno torka »Hone-lulu« zelo zanimivi in romantični doživljaji pomorskih letalcev. V glavni vlogi Wendy Barrie.

* Esplanade kino. Humoristična veselogra »Florentinski klobuk« z Heinz Rühmann-om. Sledi španski vefilm »Seviljski brivec«.

Prodajalci »Večernika« pozor!

V soboto, 3. avgusta t. l. bo izšla

posebna številka »Večernika« na 32 straneh. Cena din 1.-.

Radi pestre in zanimive vsebine bo gotovo veliko povpraševanje, zato Vas prosimo, da nam najkasneje do petka javite, koliko izvodov naj Vam pošljemo.

UPRAVA.

Prodoren uspeh malih harmonikarjev v Sav. dolini

Mali mariborski harmonikarji, ki jih vodi mladinski glasbeni pedagog g. Vilko Sušteršič, so v nedeljo doživeli spet dva presenetljiva uspeha. Dasi so prepotovali že vso Jugoslavijo in tudi doberšen del tujine, pri Sv. Pavlu pri Preboldu še niso bili. Zato je bilo tam za njihov koncert razumljivo zelo veliko zanimanje. Od ust do ust je šla vest, da jih bodo obiskali majhni »knofki« iz Maribora, kakor so jim pravili, in da jim bodo peli, igrali ter plesali. Zato je bila dvorana v Zadržnem domu pri Sv. Pavlu pri Preboldu tako polna, kakor še menda ni bila nikoli od ustanovitve. Mnogo ljudi od blizu in daleč je moralo oditi, ker ni bilo niti enega prostora več.

Sušteršičevi harmonikarji so se s krasnim izletniškim Putnikovim avtobusom v nedeljo dopoldne odpeljali iz Maribora. Vožnja je bila kljub izredno slabi cesti prav prijetna. Ves čas je v avtobusu igral radio, tako da so harmonikarji in spremljevalci kar pozabili na hude pretresljaje zaradi slabe ceste. Le prehitro so bili v Celju, kjer so se nekoliko odpočili in si ogledali nedeljsko vrvenje. Nato so nadaljevali

pot k Sv. Pavlu pri Preboldu v Savinjski dolini.

Točno ob napovedanem času se je krasni avtobus ustavil pred Basletovo gostilno v Latkovi vasi pri Sv. Pavlu, kjer so jim priredili mariborski skavti, ki tam taborijo in domačini prav lep sprejem. Klicev in pozdravov je bilo na pretek. Domačini so bili šele sedaj presenečeni, ko so videli, kako majhni so harmonikarji.

Basletova mama je harmonikarjem pripravila prav dobro in izdatno kosilo, ki je vsem izredno dobro teknilo. Mali »knofki« so se kar udomačili. Pomešali so se med Latkovljane, se z njimi prijazno razgovarjali in jim pripovedovali o dosedanjih turnejah. Po prav dobrem kosilu v Basletovi gostilni so se harmonikarji odpeljali k Sv. Pavlu, kjer jih je pred Zadržnim domom čakala velika množica ljudi in gasilci, ki so koncert pripravili.

V nabito polni dvorani so harmonikarji igrali, peli in plesali. Pestre narodne noše iz vseh krajev naše države so zbujele pri občinstvu mnogo pozornosti. Navdušenje nad malimi umetniki je bilo tako viharno, da so morali dodati več pesmic. Na kon-

certu je bila tudi soproga prometnega ministra s svojim sinom, kar je privedlo le še povzdignilo.

Po koncertu so se harmonikarji spet vrnili v Basletovo gostilno, kjer se je med tem zbrala velika množica vaščanov, ki niso mogli zaradi pomanjkanja prostora dobiti vstopnice za koncert. Spet je Basletova mama pogrnila mize in jih bogato obložila z izdatno in okusno sladko večerjo. Na prošnjo vaščanov so zaigrali več pesmic in Basletova domačija se je kar tresla od navdušenega pritrdjevanja in igranja drobnih deklic in dečkov.

Le prehitro je prišlo slovo, kajti čakal jih je še nastop v Dobrni. Sofer je zatrobil, vodja g. Sušteršič se je poslovil od gostiteljev in domačinov in že so se burno pozdravljeni odpeljali proti Dobrni.

Zdravilišče v stoterih lučeh. Velika koncertna dvorana do zadnjega kotička prenapolnjena. Med poslušalci je sama odlična gospoda iz vseh krajev naše domovine, ki je že nekajkrat poslušala mariborske harmonikarje na vsakoletnih koncertih v Dobrni.

Tudi tu je moralo nekaj desetih poslušalcev oditi brez vstopnic, mnogo pa jih je poslušalo kar na hodnikih. Harmonikarji so se tudi to pot zelo dobro odrezali. Peli, igrali in plesali so kakor da bi bili šele pravkar stopili dobro prespani iz mehkih posteljic. Nič se jim ni poznala dolga vožnja in popoldanski koncert. Zlasti so ugajale solotočke najmanjših harmonikarjev. Veselja, smeha in občudovanja je bilo na pretek, vsi so prišli na svoj račun. Le prehitro je minil koncert in ob slovesu so jim letoviščarji klicali na svidenje v njihovih mestih, g. vodji Sušteršiču pa so ugledne osebnosti čestitale k izredno lepim uspehom mladinske vzgoje.

-ig.

Sama še 4 dni

je do izida

posebne številke

»Večernika«, ki bo izšla 2. avgusta 1940.

Oddajte oglase in članke takoj...

Zanimivosti

Ob štiridesetletnici vladanja Viktorja Emanuela III.

Ves italijanski narod se s hvaležnostjo spominja zaslug svojega kralja in cesarja

Ves ta teden je posvečen velikim svečanostim v Italiji. Narod se s hvaležnostjo spominja 40letnice vladanja svojega kralja in cesarja, Viktorja Emanuela III.

Malo je vladarjev, ki bi se lahko v zgodovini človeštva ponasali s tako dolgim vladanjem narodu. Viktor Emanuel se je rodil 11. novembra 1869. Njegov oče je bil Umberto, njegova mati pa Margerita Savojska, ena najbolj izobraženih žena nove Italije. Že zgodaj v mladosti se je mladi princ posvetil vojaškim naukom, med vojaki je še danes najbolj srečen. Italijanski kralj je vladar in vojak po vsem svojem notranjem značaju. Leta 1896 se je poročil z Jeleno, črnogorsko princeso, ki mu je rodila prestolonaslednika Umberta ter hčere Mafaldo, Ivano, Jolando in Marijo.

Dne 29. julija 1900 je anarhist Bresci v Monzi umoril kralja Umberta I. Prestolonaslednik je tedaj plul po Jonskem morju. Zvedel je o žalostni očetovi smrti in se naglo izkrcal v Reggio. Pohitel je k materi in dne 3. avgusta je s slovesnim proglasom zasedel prestol Italije. S svojo mlado princeso je prepotoval že prej vso Italijo, stopil je povsod v stike z narodom. Potoval je v Orient, v Švico, v Nemčijo, v Anglijo in na Škotsko, na Dansko, Švedsko, Norveško in Laponsko. Dvakrat, v poletju 1898 in 1899, je

potoval s soprogo v polarne kraje do Spitzbergov ter s svoje male jachte obču-

doval lepote visokega severa. V Moskvi je ob kronanju Nikolaja II. spoznal Jeleno Črnogorsko ter z njo pozneje spletel srečno zakonsko gnezdo.

Ko je mladi kralj stopil na prestol, se

je Italija prebudila iz žalostnih dni po junaškem Risorgimentu. Zgodovina njegovega vladanja je polna velikih uspehov za Italijo. V vojni s Turčijo je dobila Italija Tripolis s Cirenajko, v svetovni vojni se je država razširila na severu in v Afriki. Abesinska vojna je prinesla vladarju cesarski naslov povečanega imperija, zasedba Albanije naslov vladarja te dežele.

V svetovni vojni se je Viktor Emanuel večkrat prikazal vojakom v najspretnjših bojnih črtah. Tudi v težkih dneh ni klonil in ko je prišel konec vojne, je na kongresu v Peschieri imel pred svojimi ministri ter gosti, Lloydom Georgem in Smutsom, Painlevéjem in Franklinom Bouillonom navdušujoč govor. V svojih vojnih spominih je Lloyd George napisal: To je kralj!

Viktor Emanuel III. je razumel duh časa, zato tudi ni dopustil nastopa proti fašizmu, ki je povedel Italijo v nove čase. Vključil je republikansko gibanje v monarhistične tradicije dinastije ter spretno pripomogel, da se je dvignila država k imperialni sili.

Zdaj, ko se spet bijejo boji, je kralj znova med svojimi vojniki. »Italija se bori za zmago in v ciljih nove domovine jo vodi sivolasi vladar, kralj zmage«, piše Nora Pentimalli.

Na obali pri Ostende postavljajo topove za obrambo, preden bodo napadli Anglijo

prestane bolečine. Sodnik je bil v veliki zadregi in ni vedel, kaj naj napravi. Odložil je odločitev na kasnejši čas.

Dve srajci - samo za kralja

Tako je bilo nekdanj. Državlani niso mogli imeti več perila. Ko so platno še tkali po domovih in ni bilo modernih tekstilnih tovarn, je bilo težko priti do dveh srajc za vsakega posameznika. Po zgodovinskih zapiskih sta v 15. stoletju v Franciji samo kralj in kraljica smela imeti po dve srajci. Več srajc za preproste ljudi je bil prepovedan luksuz. Ko sta kralj Karl VII. in njegova žena imela več kot dve srajci, je o tem govorila vsa Francija. Ljudje so slekli umazane srajce šele tedaj, kadar jim je perica prinesla oprane. To je bilo pravilo tudi za najbogatejše plemiče.

Šlo je za kladivo

Gospod Čang, star kitajski trgovec, je poslal svojega sina k sosedu Ta:

— Ljubi sin, poprosi soseda Ta za kladivo, da bom zabil žebelj v steno. Izroči mu moje najlepše pozdrave in mu povej, da mu bom kladivo takoj vrnil. Sin se je kmalu vrnil in dejal:

— Spoštovani oče, gospod Ta noče za noben denar posoditi kladiva. Ne zaradi tebe, nego se boji, da bi bilo kladivo kaj poškodovano, če boš zabijal z njim žebelje.

Gospoda Čanga je zgrabila jeza in poklical je nebo za pričo, da ga ni na svetu večjega norca, kakor je sosed Ta. Svojo jezo je zasolil z zaključkom:

— Dragi moj fant, če se že s sosedom glede kladiva ne moreva sporazumeti, prinesi mi našega, žebelj moram vendar zabiti v steno...

Proti »Mariani«, znanemu francoskemu tedniku piše »Giornale d'Italia« in pravi, da ponovno izhajanje te publikacije priča, kako se v Franciji ni nič izpremenilo. List je bil tipičen izraz narodne fronte.

Glava mu neprestano raste

V Sarajevu biva bivši ruski brigadni general Vladimir Markov, kateremu glava zadnjih deset let neprestano raste. Pred desetimi leti je imel glavo z obsegom 53 cm, zdaj ima ta že 80 cm.

General je bil strokovnjak za topovska zrna. Pri neki eksploziji je bil ranjen v glavo, obolet je za tako zvano hidrocephalus. Kmalu je opazil, da v glavi nekaj ni v redu, v kratkem času je ta zrastle za

4 cm. Glava mu raste proporcionalno, tako da je danes že dvakrat večja od one pri normalnem človeku. Ne more več na ulico, ker izgublja ravnotežje v hoji. Kadar sedi, mora biti vedno naslonjen. Ko so ljudje raztrobili, da je prodal svojo glavo po smrti za 50.000 din v znanstvene svrhe, je to odločno novinarjem zanižal.

Pognala pred sodišče rešitelja življenja

Grško sodišče ima opravka z zanimivim primerom. Neka vaška lepota se je hotela okopati v potoku blizu doma. Izbrala je samotni kraj, se slekla in zlezla v vodo. Neki mladenič, ki je bil do ušes vanjo zaljubljen, se je skril v bližini in jo opazoval. To sicer ni bilo lepo, toda koristno, kakor se je kasneje izkazalo. Ko je namreč dekle zaplavalo, je zašlo v vrtinec in se jelo potapljati. Mladenič je na strašen krik dekleta skočil

v vodo in s težko muko spravil nezavestno na kopno. Skušal je dekle spraviti z umetnim dihanjem k življenju, kar se mu je končno tudi posrečilo. Ali je delal preveč močno ali je pa imela mladenka prešibke kosti, se ne ve, dejstvo je bilo, da je občutila lepota, ko se je prebudila, močne bolečine v desni roki. Bila je zlomljena.

Dekle je stopilo na sodišče in tožilo mladeniča. Zahtevalo je odškodnino za

— Kdo je vrigel smehljajočim se hjenam solzavo bombo v kletko? To je vendar sabotaža...

Sergiusz Plasecki

★ LJUBLJENEC ZVEZD

60 Roman iz tihotapskega življenja na bivši poljsko-ruski meji

»Jaz?« me vpraša začudeno. »Ne. Z menoj je, bratec, konec. Z mejo sva se za vselej ločila.«

»Ta-ko-o?«

»Da, prijatelj! Eno sestro sem izgubil, potikajoč se ko volk po nočnih gozdovih. Drugi se ne sme zgoditi nič žalega!«

Slišal sem, kako je zaškripal z zobmi. Tema je bila. Nisem mu videl v obraz, toda čutil sem, kako trpi. Rad je imel svojo sestro. Saj je še mene bolelo srce. Rekel sem mu:

»Pomiri se, Jožef! Alfred bo še dobil... z njim še nisem naredil zadnjega računa. Pravim ti, sem trenutek okleval, »pa nikomur ne povej: Alinčukovi so v zvezi s konfidenti v Sovjetiji!«

»Takooo?«

»Da. Ugotovil bom še. Potlej pa z njim enkrat za vselej obračunam.«

»Morda kaj potrebuješ?«

»Ne, vsega imam dovolj!«

»Če pa bi le kaj rabil, mi sporoči!«

»Prav in hvala!«

Potem je Jožef še dejal:

»Zakaj sem te le pripeljal na to pot? Srečnejši bi bil, ko bi meje sploh ne poznal.«

Živo sem ga zavrnil:

»Nikar tako ne govori! Iz srca sem ti

hvaležen za vse dobrote, za prijateljsko pomoč. In, brat moj, srečen sem! Težko mi je včasih, toda drugega izhoda ni. Nikoli več na to ne misli ter mi tega ne omenjaj!«

Sedeč v temi na bregu reke sva dolgo razgovarjala. Potem sva se ločila. Globoko dojet sem blodil po temačnih ulicah. Šele pozno ponoči sem se vrnil v svoje skrivališče. Izpil sem pol steklenice vodke in se zakopal v seno. Toda dolgo nisem mogel zaspati.

Drugi dan sem se sestal z Lordom. Krisa mi je namreč sporočil, da bi mi Lord rad povedal nekaj silno važnega. Čakal naju je na pokopališču. S seboj je prinesel tri steklenice vodke in nekaj jestvin. Sedli smo v travo ob nizkem kamenitem zidu in pili vodko. Vprašal sem ga:

— Kaj si mi hotel reči?

— Fela je vprašala po tebi.

Beseda mi je zastala v grlu. Dobro, da me nista mogla videti v obraz. Toda vprašal sem na videz popolnoma ravnodušno:

— Kaj vendar hoče?

— Izvedela je, da si se radi nje svojčas že sprl z Alfredom pred cerkvijo, prav tako pa tudi sedaj, ko bi ga obstrelil. Bojda je žaljivo govoril o njej, pa si ga ti radi tega obstrelil!

Nekaj časa sem molčal, potem sem pa rekel:

— Kako je bilo ob prvem sporu, sam dobro veš. Ko pa mi je Alfred one noči zastavil pot, je govoril žaljivo o meni in o Feli. Vendar pa tega nikomur nisem povedal. Ne vem, kako naj bi to izvedela.

— Prav zato bi Fela rada to izvedela od tebe. Kaj je govoril o njej?

Obotavljal sem se. Lord mi je rekel:

— Govori! Fela je ženska, ki ji lahko vse poveš! Vedeti hoče. Morda bo potem povedala Saši...

— Alfred je dejal... — sem ponavljal njegove besede.

— Prav — je dejal tovariš. Povedal ji bom!

— Rajši ji tega ne povej. Utegne se razsrditi, češ da jo ljudje radi mene vlačijo po zobeh...

— Ne skrbi. Tega se Fela ne boji. Vedeti pa hoče resnico!

Kmalu nato se je Lord poslovil. S Kriso sva še nekaj časa ležala na pokopališču. Krisa mi je pripovedoval o zadnjih dogodkih na meji, o novicah iz mesta ter o tem, kaj pravijo fantje. Pospremil me je še do skednja, nato pa se je vrnil v mesto.

To noč dolgo nisem mogel zaspati. Neprestano sem mislil na Felo.

Drugi dan je prišel Krisa, čim se je nekoliko stemnilo. Nenavadno vesel je bil, pomembno mi je mežikal ter se neprestano smehljajal.

— Takoj odrineva. Dvigni se!

— Kam? Zakaj?

— Spoznal boš!

— Koga? Kaj?

— Potrpi vendar, fant; zadovoljen boš! Naglo sem mu sledil ter spotoma skušal uganiti, za kaj prav za prav gre...

Preplezala sva neki plot ter se znašla v sadovnjaku, od koder sva potem stopila na dvorišče. Takoj nato sva že bila na pragu izbe. Za mizo sta sedela Saša in Živic.

— Glej ga, tu je! — je dejal Saša.

— Je, — je odgovoril Krisa.

Pristopil sem k mizi ter segel v roko Saši in Živicu.

— Sedi! — je povabil Saša. Nekoliko se bomo porazgovorili!

Sedel sem za mizo.

— Toda dobro si ga opraskal! — je dejal Saša.

— Bil sem izzvan... Napadli so me!

Saša je nihal v kozarec vodke ter velel:

— Torej, cinj, na zdravje!

Izpili smo v dušku.

— Ali ni to že drugič? Skrivaš se? — je vprašal Saša.

— Da, skrivam se. Nekako se prebijam, a tudi čez mejo hodim. On mi pomaga! — sem pokimal na Kriso. — Če bi njega ne bilo, bi ne vedel, kaj storiti!

Saša je potrepil Kriso po ramenu in vprašal:

— In s kom hodiš? Z Jurinom?

— Ne... Z divjaki...

Živic se je kratko zasmejal.

— Z divjaki? — je začudeno vprašal Saša.

— Da... Kaj bi drugega? Vsi drugi so strahopetci. Morda bi hodil na lastno pest...

Sport

Praznika konjskega sporta na Teznem

Z velikim trudom je pripravilo mariborsko kasaško društvo bogat spored kasaških dirk in jahalnih tekem, ki bodo 15. in 18. avgusta t. l. na Teznem pri Mariboru. Ta dvodnevna prireditev bo za našo publiko tem privlačnejša, ker bomo po več desetletjih v Mariboru zopet pričeli concours hippique-a, razen tega pa bomo doživeli poleg cele vrste napetih kasaških dirk tudi jugoslovanski Derby za leto 1940. Preskakovanja prepon z najboljšimi konji se bodo poleg drugih tekmovalcev udeležili tudi člani jahalne šole v Zemunu, kar bo že samo na sebi atrakcija prve vrste. Program za concours hippique na dan 15. avgusta obsega sledeče točke: 1. Uvodno skakanje, 2. skakanje na srečo. Druga dne, to je 18. avgusta, se bo predvajalo lovno skakanje in tekma za nagrado mesta Maribora. Vse omenjene točke obsegajo jahanje, oziroma skakanje preko različnih prepon. Z ozirom na to, da bo Maribor po dolgi dobi let v okviru te prireditve lahko občudoval naše najboljše jahalce iz vseh delov države, je razumljiv velik interes v vseh krogih občudovalcev lepega jahalnega sporta.

Prav tako velike atrakcije pa bo nudil velik derby-meeting našega kasaškega sporta. Program prvega dne obsega sledeče dirke: 1. dirko Karla Pachnerja (heat-vožnja), 2. dirka Ljutomer, 3. jugoslovanski kasaški derby (nagrada 20.000 din), 4. dirka mesta Ljubljane in 5. spominska dirka Rudolf Warren, Lippitta. — V nedeljo 18. avgusta je spored kasaških dirk (menjaje z jahalnimi točkami)

sledeči: 1. dirka mesta Maribora (heat-vožnja), 2. dirka mesta Beograda, 3. dirka mesta Zagreba, 4. Baka-handikap in 5. spominska dirka dr. Alfreda Rossmanitha. V smislu pozicij imajo pravico do startanja za jugoslovanski kasaški derby se sledeči konji: Blücher, Danica, Divljak, Don, Dorica, Farika, Ketka, Kreta, Lada, Lampo, Legro, Lidija, Magnat, Mascotte, Macki, Marius, Nida, Oluja, Orania, Prima II., Prince, Primas, Saba, Samum, Senor, Sylent, Silan, Tornado, Traviata, Veri, Vilma in Zemun.

Rok za prijave konj za concours hippique je zaključno 8. avgusta t. l. ob 18. uri. Prijave sprejema istočasno s prijavnino Mariborsko kasaško društvo, Maribor, Slomškov trg 3. Jahalnih tekem se morejo udeležiti edino konji, registrirani s strani jugoslovanskega jahalnega saveza v Beogradu in jahati, ki so v posesti licence de gentleman. Za udeležence kasaških tekem je zaključek prijave dne 4. avgusta t. l. ob 18. uri. S prijavnico se nakaže istočasno prijavnina, sicer je prijavnica neveljavna.

Po dosedanjih informacijah se bo udeležilo veliko število konj iz Zagreba, Ljutomer, Beograda, Zemuna itd., tako da bo prireditev že po številu sodelujočih konj imponantna. Po dosedanjih predpripravih sodeč bo letošnji derby-meeting, zvezan s concours-hippique, sportna prireditev, ki bo prekašala vse dosedanje dirke. Pričakovati je velikega števila gledalcev od blizu in daleč.

Drobne novice

OTVORITEV POSTAJE OTOČE-BREZJE

V najkrajšem času bodo dovršena dela pri gradnji novega postajnega poslopja — Otoče-Brezje, tako da bo predvidoma otvoritev postaje v nedeljo, 18. avgusta.

Občine in železniška direkcija si prizadevajo, da bi postaja tudi na oko kar najlepše izgledala, nudila čakajočemu občinstvu dovolj udobnosti, čakalni park pa naj bi že na prvi pogled spomnil potnika, da je prišel na božjepotno postajo. Sredstva za vse to bodo zbrana v najkrajšem času. Med Brezjami in postajo bo uveden

redni avtobusni promet do mosta, dalje pa bo vozil avtotaksi, ker je most prešibek.

UMOBOLNA MATI PRODALA HČERKO CIGANOM ZA 150 DIN

V vas Beravci v okolici Djakova so prišli cigani. Ustavili so se tudi pred hišo kmetice Marije Kladaričeve, ki je bila umobolna. V svoji nerazsodnosti je mati prodala ciganom svojo 5 letno hčerko za 150 din. Seveda so cigani jadrno izginili. Ko se je zvečer vrnil oče z dela, je prestrašen ugotovil, kaj je storila umobolnica. Takoj se je odpravil na pot in iskal svojo ljubljeno hčerko. Šele po osmih dneh jo je našel v ciganskem vozu v svetlih oblekah in okrašeno z dukati.

n Trije razbojniki so pobegnili iz zaporov okrožnega sodišča v Beogradu. Eden izmed njih je bil obsojen na dosmrtno ječo.

Popolnoma zadovoljni boste!...

Z NASO POSEBNO STEVILKO, ki bo izšla 3. avgusta. Za to oddajte članek ali oglas za Vaše podjetje čimprej!

n V rudniku v Boljevu so se odrgali vagoni ter zdrveli po progi. Smrtno nevarno so ranili dva rudarja.

n Potopljeno jadrnico »Vardar« so dvignili v Splitu. Skoda znaša 100.000 din.

m Mariborski svinjski sejem. Na svinjski sejem je bilo pripeljanih 193 svinj; cene so bile sledeče: Mladi prašiči 5 do 6 tednov stari komad 110—145 din, 7 do 9 tednov stari komad 150—200 din, 3 do 4 mesece stari komad 210—320 din, 5 do 7 mesecev stari komad 330—470 din, 8 do 10 mesecev stari komad 480—610 din, 1 leto stari komad 750—920 din; 1 kg žive teže 8—10,50 din, 1 kg mrtve teže 12—15 din. Prodanih je bilo 123 svinj.

Umrla je naša preskrbna mama, gospa

Julijana Golob

vdova tajnika Posojilnice

po mučnem trpljenju v starosti 66 let.

Pogreb nepozabne blage pokojnice bo v sredo, dne 31. julija 1940, ob 17. uri iz mrtvašnice magdalenskega pokopališča na Pobrežju.

Maribor, 30. julija 1940.

Zalujoči: Marija in Ivana, sestre, Hilda Glaser in Henrika Sinič, hčerki, Franjo, Avgust, Hubert in Stanko, sinovi ter ostalo sorodstvo.

MALI OGLASI

CENE MALIM OGLASOM: V malih oglasih stane vsaka beseda 50 par, najmanjša pristojbina za te oglase je din 10.—. Družbe, preklji, dopisovanja in ženskovanski oglasni din 1.— po besedi. Najmanjši znesek za te oglase je din 12.—. Debelo tiskane besede se računajo dvojno. Oglasni davek za enkratno objavo znaša din 2.—. Znesek za male oglase se plačuje takoj pri naročilu, oziroma ga le vpostati v listu skupaj z naročilom ali pa po poštni pošti na čekovni račun št. 11.409. — Za vse pisemne odgovore glede malih oglasov se mora priložiti znamka za 3 din.

KAM, KJE?

BREZMESNI DNEVI

V gostilni pri »Lovcu«, Frankopanova 39, dobite vedno marinirane, ocvrte in pečene dravske ribe. 5910-1

USODA LJUDI

KARMAH
EKSPERIMENT, PSIHOGRAFIOLOG

NAŠ ŽIVOT
I OKULNE TAJNE

ZNAMENITI GRAFOLOG
F. T. KARMAH

se je odločil izdelati Vam horoskopske. Njegova priznana sposobnost videti prihodnost v življenju drugih ne glede na razdaljo meji na čudežnost. Grafolog KARMAH Vam pove po resnici vsa Vaša usoda, kdaj lahko dosežete uspeh ali najdete srečo tako v pogledu ljubezni, trgovine, loterije itd. Njegov popis minulih, sedanjih in bodočih dogodkov vzbudi Vaše začudenje in presenečenje. Ne bodite obožljivi in ne jadicajte, vse se o pravem času obrne na bolje. F. T. KARMAH, ki se sedaj nahaja v Mariboru, sprejema obiske v hotelu »ZAMORC« vsak dan od 9.—12. ure in od 3.—7. ure zvečer. Kupite knjigo »NAŠ ŽIVOT I OKULNE TAJNE«, imajo pravico na brezplačne nasvete. Ostane samo do 31. t. m. dopoldne.

HALO!

Kvalitetno dobra ljutomerska in štajerska ter dalmatinska vina točimo v gostilni Kelc, pri »Lipi«, Gregorčičeva 19. 5885-1

SLUŽBO DOBI

UMIVALCA AVTOMOBILOV po možnosti s prakso iščem za takoj Ponudbe pod »Auto-service« na ogl. odd. »Večernika«. 5904-2

KROJAŠKEGA POMOČNICA za velike komade iščem takoj. Hanžič Rado, Aleksandrova 24. 5903-2

Dober KROJAŠKI POMOČNIK se sprejme za delo po meri. Koroška c. 84, trgovina. 5893-2

KROJAŠKI POMOČNIK se sprejme takoj za male komade. Krojaštvo Kacjan Ivan Tezno, Ptujška c. 13. 5896-2

SLUŽBO IŠČE

Iščem SLUŽBO ZA POSPRAVLJANJE advokatskih pisarn. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 5887-3

GOSPODIČNA simpatična in zanesljiva, solidna, vešča nemščine, želi zaposlitve v trafiki, pekarni ali mlekarni. Gre tudi kot gospodinja k starejšemu osamljenemu gospodu. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Sposobna«. 5898-3

STANOVANJE ODDA

Eno TRISOBNO STANOVANJE v novejši zgradbi, z vsemi priključniki, se takoj odda. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 5898-5

Trisobno SONČNO STANOVANJE I. nadst. ena soba poseben vhod takoj oddam stranki z odraslimi osebami. Vprašati Koroška c. 102, pritičje. 5897-5

Oddam

STANOVANJE 2 sobi in kuhinjo s 1. septembrom. Jerovškova c. 19. 5895-5

STANOVANJE

2 sobi in kuhinja se odda od 1. avgusta dalje. Vprašati Ul. Kneza Koclja 26. 5889-5

STANOVANJE

sončno, dve sobi, kuhinja s pritlikinami se odda takoj. Taborska 22. 5891-5

Stanovanje

SOBA IN KUHINJA se odda. Viktor Parinova ulica 21. 5870-5

Oddam

TRISOBNO STANOVANJE na novo prepletkano, vse pod enim ključem s 1. septembrom. Gregorčičeva 24-I. 5877-5

ODDAM SOBO

kabineta in kuhinjo takoj za din 380.— v Mlinski ulici. Vprašajte društvo hišnih posrednikov. 5876-5

Lene foto-kopije in povečave izdeluje

DRUGERIJA KANCO

SOBO ODDA

SEPARIRANA SOBICA se odda s 1. avgustom gospo dčeni. Wildenrainerjeva ulica št. 17-I. 5886-8

Lepa, sončna OPREMLJENA SOBA s posebnim vhom se odda. Vprašati v trgovini Klanjšek, Maribor, Glavni trg. 5882-8

Oddam OPREMLJENO SOBO Poseben vhod, kopalnica. — Melje, Erjavčeva—12. 5890-8

Ne čakajte zadnjega dne

Oddajte velike in male oglase za sobotno številko že danes

Takoj oddam

SOBO Tezno, Gregorčičeva 12, pri postajališču. 5881-8

SOBA s posebnim vhom za din 100.— mesečno se s 1. avgustom odda. Makarjeva ul. 13. Studenci, pri kadetnici. 5868-8

SOBA z uporabo kopalnice se odda Kolodvorska 4, vrata 2. 5869-8

Lepo PRAZNO SOBO oddam s 1. avg. Uporaba kopalnice. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 5900-8

OPREMLJENA SOBA strogo separirana, s posebnim vhom se takoj odda Gosposka 18-II. 5892-8

PREHRANA

GOSPODJE se sprejmejo na stanovanje in hrano. Koroška 62, pritičje, levo. 5894-7

V SAVINJSKI DOLINI nudim osebi, ki želi oddiha in počitka za avgust ali september prijetno in poceni stanovanje. J. Turnšek, St. Pavel pri Preboldu. 5878-7

SOBO IŠČE

SOBO išče samostojna dijakinja, najraje takoj. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 5871-9

Iščemo takoj OPREMLJENO SOBO s kopalnico v centru mesta ali bližini kolodvorov, ev. s hrano. Naslov, Tt. Mirovič, Aleksandrova 57, tel. 24-38. 5875-9

POSEST

Kupim ENO ALI DVODRUŽINSKO HIŠO

z lepim vrtom in na lepem gl. okolici Maribora, v Studencih ali v Limbušu. Ponudbe na ogl. odd. »Večernika« pod »Ugodna cena«. 5899-11

OBRTI - TRGOVINA

»KERAMIKA«

Hišni posestniki in najemniki, pregledajte Vaše peči in štečalnike, predno nastopi zima. Vsa pečarska in keramična dela izvršuje solidno in poceni Anton Rajšp, Maribor, Orožnova 6, kjer si lahko ogledate veliko zalogo. Prvo vrstne ploščice ter peči. — Stavbeniki in pečarji popust. 5212-13

IZGUBLJENO

Odnešen je bil v petek 19. t. m. na mariborsk. kolodvoru RJAV KOVČEG hubertus plašč in aktovka. V kovčegu se nahajajo dukamenti, glaseči se na ime Kolesnikov Pavle. Stvari naj se oddajo proti nagradi na naslov: Mičan Gruič, Tezno, Maistrova 10. 5884-27

Našla so se

OČALA z črnim okvirom 8-00 pred Kino kavarno. Naslov v ogl. odd. »Večernika«. 5905-27

PRIDELKI

Prodaj KISLO ZELJE in izvrstno olje. Vodnikov trg, Lovrec. 5873-23

Kupujem dnevno vsako množino lepih BRESKEV, MARELIC, HRUŠK IN JABOLK

Plačam najvišje dnevne cene. Josipina Bole, Maribor, Koroška 20, na dvorišču. 5867-23

GLASBILA

Kupim rabljeno KROMATICO HARMONIKO 60—80 basov, Krčmar, Grlice št. 34, p. Podplat. 5906-20

VOZILA

Prodaj

MOTORNO KOLO znamke Pejožot, 4-taktno, 350 ccm, cena 3000 din. Vzamem v račun žensko ali moško kolo, harmoniko, šivalni stroj ali gramofon, Franjo Lane, stavbeni tesar. Sv. Vid 52, p. Vuzenica. 5902-22

Otvoritevna naznanilo!

Odprl sem trgovino z ročnimi deli: preprogami, takozv. bosanskimi, pirotskimi, zvozanimi vseh velikosti kakor tudi zavese, posteljina pregrinjala, copate, kope itd. Po želji stranke pridem tudi na dom. Zamenjam tudi za stare obleke. Vzemem v popravilo stare perzijske preproge. Cene so zelo solidne. Se priporoča

Tomčešin Franjo
Glavni trg 26